

Επιστροφή πολιτιστικών θησαυρών στην Κύπρο από Ιράκ, Ισπανία και άλλες χώρες

/ [Επικαιρότητα](#)

Δρομολογείται ο επαναπατρισμός αντικειμένων από το Ιράκ, την Ισπανία και άλλες χώρες, δηλώνει στο ΚΥΠΕ η Ευθυμία Άλφα, Αρχαιολογική Λειτουργός Α' στο Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Από την πλευρά του, ο Επίσκοπος Νεαπόλεως Πορφύριος, εκπρόσωπος της Αρχιεπισκοπής Κύπρου στην Εθνική Επιτροπή για την Πάταξη της Σύλησης και της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, αναφέρει στο ΚΥΠΕ ότι διεκδικείται μία εικόνα της Παναγίας από τη Σλοβακία.

Τα επαναπατρισθέντα εκκλησιαστικά αντικείμενα εκτίθενται στο Βυζαντινό Μουσείο, ενώ έχουν ήδη ψηφιοποιηθεί, περιλαμβάνοντας πληροφορίες για την ιστορία τους, τον χώρο προέλευσής τους και τις συνθήκες υπό τις οποίες κλάπηκαν από την Κύπρο, λέει στο ΚΥΠΕ ο Διευθυντής του Μουσείου, Δρ Ιωάννης Ηλιάδης.

Τι γίνεται με τις αρχαιότητες

Απαντώντας σε ερώτημα του ΚΥΠΕ, η Ευθυμία Άλφα αναφέρει ότι προγραμματίζεται αυτό το διάστημα ο επαναπατρισμός αντικειμένων από το Ιράκ, την Ισπανία και άλλες χώρες. «Είμαστε σε επιφυλακή σε σχέση με αρχαιότητες που προέρχονται από περιοχές που υποφέρουν από πολεμικές συγκρούσεις και στρατιωτική κατοχή αλλά και που έχουν βιώσει τις συνέπειες της αποικιοκρατίας στην πολιτιστική τους κληρονομιά», προσθέτει.

Εν συνεχεία, η κ. Άλφα σημειώνει ότι κατά κανόνα οι κυπριακές αρχαιότητες επαναπατρίζονται από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ολλανδία, την Αυστρία, την Ελβετία, την Ισπανία, την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ και την Αυστραλία. «Διεξάγουμε καταιγισμό αιτημάτων σε καθημερινή βάση και βλέπουμε αυτό να έχει αποτέλεσμα», τονίζει. «Με ικανοποίηση παρατηρούμε ότι πολλά μουσεία δεν δέχονται πλέον να εντάξουν στις συλλογές τους αρχαιότητες με ύποπτο ιστορικό. Όχι μόνον αυτό, αλλά συχνά μας ενημερώνουν όταν τους προσεγγίσει κάποιος με κυπριακές αρχαιότητες», επισημαίνει.

Παράλληλα, εκφράζει ικανοποίηση για το «ότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι απόγονοι αξιωματούχων και μελών των στρατιωτικών και ειρηνευτικών δυνάμεων που βρίσκονταν στην Κύπρο τους προηγούμενους αιώνες και που απομάκρυναν νόμιμα ή παράνομα αρχαιότητες, επιθυμούν να πράξουν το ηθικά ορθό, να επιστρέψουν δηλαδή την πολιτιστική κληρονομιά στον τόπο όπου ανήκει, με σκοπό τα αντικείμενα να καταγραφούν στα μητρώα του κράτους και να είναι προσβάσιμα στο κυπριακό κοινό».

Όλοι οι επαναπατρισμοί γίνονται μέσα από τις συντονισμένες ενέργειες του Τμήματος Αρχαιοτήτων, της Αστυνομίας Κύπρου (Γραφείο Καταπολέμησης Παράνομης Κατοχής και Διακίνησης Αρχαιοτήτων), της Ιντερπόλ Λευκωσίας, της Νομικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Εξωτερικών και των κατά τόπους Πρεσβειών, του Τμήματος Τελωνείων και της Εθνικής Επιτροπής για την Πάταξη της Σύλησης και της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, εξηγεί.

«Ο επαναπατρισμός αρχαιοτήτων είναι ευκολότερος ή δυσκολότερος σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια;», ρωτάμε την Ευθυμία Άλφα, η οποία αναφέρει ότι παρατηρείται αυξημένη ευαισθητοποίηση γύρω από το θέμα της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αντικειμένων, σε επίπεδο χάραξης εθνικής πολιτικής κρατών, σε επίπεδο ΕΕ, και σε διεθνή κλίμακα. «Σε πολλές χώρες ενισχύεται η εθνική νομοθεσία για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ οι

Διεθνείς Συμβάσεις κατακυρώνονται από περισσότερα κράτη, όπως η Σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970, η Σύμβαση της Χάγης του 1954, η Σύμβαση UNIDROIT του 1995 και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα αδικήματα που αφορούν πολιτιστικά αγαθά, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία το 2017, κατά την Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης, γνωστή ως «Σύμβαση της Λευκωσίας».

Επιπλέον, υπογραμμίζει ότι το θέμα του επαναπατρισμού αρχαιοτήτων στον τόπο προέλευσής τους αποτελεί σημαντική πτυχή της παγκόσμιας συζήτησης γύρω από την αποαποικιοποίηση (decolonization) των μουσείων της Δύσης, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες για τις χώρες που διεκδικούν την επιστροφή των πολιτιστικών τους αγαθών.

Ο ρόλος της τεχνολογίας

Παράλληλα, η Ευθυμία Άλφα τονίζει τον ρόλο της τεχνολογίας στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων. Από τη μια, όπως λέει, η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει συμβάλει στο να σχεδιαστούν και να λειτουργούν εξαιρετικά πολύτιμες βάσεις δεδομένων, οι οποίες χρησιμοποιούνται για πιο αποτελεσματική διερεύνηση υποθέσεων σε παγκόσμια κλίμακα, αλλά και εθνικές βάσεις δεδομένων όπως οι βάσεις δεδομένων του Τμήματος Αρχαιοτήτων». Αναφέρει επίσης ότι η τεχνολογία έχει εξελιχθεί όσον αφορά στη χρήση τεχνητής νοημοσύνης για την αναγνώριση και ταύτιση αρχαιοτήτων ενώ το διαδίκτυο επιτρέπει τη γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές χωρών και στην ευαισθητοποίηση του κόσμου.

Από την άλλη, η εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων λέει στο ΚΥΠΕ ότι η εξέλιξη της τεχνολογίας υποβοηθά την παράνομη διακίνηση αρχαιοτήτων. Όπως εξηγεί, οι πωλήσεις αρχαιοτήτων στο διαδίκτυο έχουν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο ενώ έχουν αυξηθεί οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές ανά τον κόσμο. Επιπλέον οι διακινητές είναι σε θέση να επικοινωνούν και να συντονίζονται μεταξύ τους πιο άμεσα και αποτελεσματικά, χρησιμοποιώντας νέα, αποκεντρωμένα κανάλια επικοινωνίας, προσθέτει.

Σε εθνικό επίπεδο, η Ευθυμία Άλφα επισημαίνει ότι η συνεργασία των αρμόδιων τμημάτων ενισχύθηκε ιδιαίτερα από το 2015 και εξής, όταν συστάθηκε η Εθνική Επιτροπή για την Πάταξη της Σύλησης και της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή, της οποίας προεδρεύει εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων, απαρτίζεται και από εκπροσώπους του Υφυπουργείου Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας, της

Αστυνομίας, του Τμήματος Τελωνείων, του Υπουργείου Εξωτερικών και της Εκκλησίας της Κύπρου. Σε διεθνές επίπεδο, οι Διμερείς και Πολυμερείς Συμφωνίες και τα Μνημόνια Συναντίληψης με άλλα κράτη αποτελούν σημαντικά μέσα για περαιτέρω προστασία και για τη διευκόλυνση διαδικασιών εντοπισμού και επαναπατρισμού, αναφέρει.

«Ενώ παρατηρείται ενισχυμένη ευαισθητοποίηση σε παγκόσμιο επίπεδο σχετικά με τη σημασία της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και της επιστροφής της στους τόπους προέλευσης, δεν παρατηρείται αντίστοιχη μείωση στην προσφορά αρχαιοτήτων προς πώληση στις διεθνείς αγορές και ειδικά σε χώρες όπου δεν ρυθμίζεται με νομοθεσία η εμπορία τους», λέει η κ. Άλφα. «Αυτό καταδεικνύει ότι οι αρχαιότητες για πολλούς εξακολουθούν να λειτουργούν σαν κεφάλαιο ενώ συχνά οι αγοραπωλησίες αρχαιοτήτων συνδέονται με τη μαύρη αγορά και το ξέπλυμα χρήματος», συμπληρώνει.

Η διαδικασία επαναπατρισμού των αρχαιοτήτων

Αναφερόμενη στη διαδικασία επαναπατρισμού αρχαιοτήτων, η Ευθυμία Άλφα σημειώνει ότι Αρχαιολογικοί Λειτουργοί του Τμήματος Αρχαιοτήτων σε καθημερινή βάση παρακολουθούν τις δημοπρασίες πολιτιστικών αντικειμένων που αναρτώνται στο διαδίκτυο, εντοπίζουν κυπριακές αρχαιότητες προς πώληση και σε άμεση συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου και την Interpol αλλά και την Νομική Υπηρεσία, αποστέλλονται σχετικά αιτήματα για διερεύνηση υποθέσεων. Όπως εξηγεί στο ΚΥΠΕ, στις πλείστες περιπτώσεις τα αντικείμενα που πωλούνται δεν συνοδεύονται από κάποιο ιστορικό νόμιμης απόκτησης που να αποδεικνύει ή έστω να υποδηλώνει τη νόμιμή τους εξαγωγή από την Κύπρο. Ανάλογα με τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα για κάθε υπόθεση, γίνονται αντίστοιχοι χειρισμοί, προσθέτει.

Την ίδια ώρα, διευκρινίζει ότι η διεκδίκηση αρχαιοτήτων είναι μια διαδικασία ποικιλόμορφη, όπου σε κάθε περίπτωση ισχύουν εντελώς διαφορετικά δεδομένα. Οι διαφορές αυτές προκύπτουν για διάφορους λόγους, αρχαιολογικούς, ιστορικούς, πολιτικούς, νομικούς, αναφέρει. Σε κάποιες περιπτώσεις, όπως λέει, «οι υποθέσεις που ακολουθούν τη δικαστική οδό έχουν θετική έκβαση για την Κύπρο, παρότι συχνά οι διαδικασίες είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες και έχουν ιδιαίτερα υψηλό κόστος». Σε πολλές περιπτώσεις, σημειώνει, «τα Μνημόνια Συνεργασίας (Ρωσία, Παλαιστίνη, Ισραήλ, Γεωργία, Βουλγαρία, Κουβέιτ) ή οι Συμφωνίες (ΗΠΑ, Ελβετία, Κίνα, Αίγυπτος, Ελλάδα και Ιορδανία) της Κυπριακής Δημοκρατίας με άλλες χώρες λειτουργούν ιδιαίτερα εποικοδομητικά για τη θετική κατάληξη υποθέσεων».

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Αρχαιοτήτων προσθέτει ότι μια βασική δυσκολία σε σχέση με τη διεκδίκηση αρχαιοτήτων είναι το γεγονός ότι οι εθνικές νομοθεσίες πολλών χωρών δεν προβλέπουν βασικές αρχές προστασίας αρχαιοτήτων, όπως είναι η εξάσκηση της δέουσας επιμέλειας, η πρόνοια για νόμιμη εισαγωγή/εξαγωγή κ.ά.

Αναφερόμενη στην επιστροφή των αρχαιοτήτων, η Ευθυμία Άλφα αναφέρει ότι αυτές συνήθως παραδίδονται στις κατά τόπους Πρεσβείες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνέχεια, το Τμήμα Αρχαιοτήτων διεκπεραιώνει όλες τις διαδικασίες που αφορούν τη μεταφορά των αρχαιοτήτων στην Κύπρο (π.χ. ασφάλιση, διευθέτηση συσκευασίας και αεροπορικής μεταφοράς, επιτόπια καταγραφή, ετοιμασία δελτίων συντήρησης, προληπτική συντήρηση εάν χρειάζεται, επίβλεψη της διαδικασίας συσκευασίας από εξειδικευμένες εταιρείες συσκευασίας αρχαιοτήτων, συνοδεία αρχαιοτήτων από Αρχαιολογικούς Λειτουργούς, Συντηρητές και Αστυνομία μέχρι το Κυπριακό Μουσείο στη Λευκωσία).

«Με την άφιξή τους στην Κύπρο, οι αρχαιότητες αποσυσκευάζονται, καταγράφονται στα μητρώα του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ψηφιοποιούνται, συντηρούνται και φυλάσσονται στο Κυπριακό Μουσείο όπου μελετώνται και εκτίθενται σε μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις, ως η επαναπατρισθείσα μας πολιτιστική κληρονομιά», καταλήγει.

Τι γίνεται με τα εκκλησιαστικά αντικείμενα

Από την πλευρά του, ο Επίσκοπος Νεαπόλεως Πορφύριος, εκπρόσωπος της Αρχιεπισκοπής Κύπρου στην Εθνική Επιτροπή για την Πάταξη της Σύλησης και της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς δηλώνει στο ΚΥΠΕ ότι το 2024 επαναπατρίστηκαν 13 εικόνες από το Λονδίνο μέσω της Ύπατης Αρμοστείας της Κύπρου και δόθηκαν στη Μητρόπολη Κωνσταντίας, ενώ τον Απρίλιο του 2025 επαναπατρίστηκε μία εικόνα του Χριστού από το Ντίσελντορφ. Παράλληλα, προσθέτει ότι διεκδικείται μία εικόνα της Παναγίας από τη Σλοβακία.

Αναφερόμενος στις χώρες προέλευσης των επαναπατρισθέντων εκκλησιαστικών θησαυρών, ο Επίσκοπος Νεαπόλεως αναφέρει τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, την Ελβετία και τις ΗΠΑ, διευκρινίζοντας ότι πλέον έρχονται εκκλησιαστικά αντικείμενα από τις ΗΠΑ αραιότερα σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια.

Απαντώντας σε ερώτηση του ΚΥΠΕ, ο Επίσκοπος Νεαπόλεως λέει ότι τα

επαναπατρισθέντα εκκλησιαστικά αντικείμενα φυλάσσονται κατά βάση στο Βυζαντινό Μουσείο, που βρίσκεται στην Αρχιεπισκοπή, στη Λευκωσία. Την ίδια ώρα, προσθέτει ότι επαναπατρισμοί γίνονται και από άλλες Μητροπόλεις ή Μονές, σημειώνοντας ότι σε αυτές τις περιπτώσεις τα επαναπατρισθέντα αντικείμενα φυλάσσονται στις εν λόγω Μητροπόλεις ή Μονές.

Παράλληλα, αναφέρει ότι υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις εκκλησιαστικών αντικειμένων για τα οποία είναι γνωστό ότι έχουν κλαπεί από την Κύπρο, αλλά δεν είναι γνωστός ο ακριβής χώρος προέλευσής τους. Όπως εξηγεί, δεν υπάρχουν αρχεία για όλα τα αντικείμενα προ της τουρκικής εισβολής του 1974, επειδή στα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας το Τμήμα Αρχαιοτήτων είχε μόνο ένα βυζαντινολόγο, τον αείμνηστο Αθανάσιο Παπαγεωργίου.

Μέχρι το 1974 υπήρχαν κατάλογοι των αρχαιότερων εκκλησιαστικών αντικειμένων μέχρι τον 16ο αιώνα, σημειώνει ο Επίσκοπος Νεαπόλεως, προσθέτοντας ότι «τώρα έχουμε καταλόγους για όλη την ελεύθερη Κύπρο και έχει γίνει η ψηφιοποίησή τους». Αναφέρει ακόμη ότι ορισμένα κειμήλια (μεταλλικά αντικείμενα, χειρόγραφα, εικόνες) που εκτίθενται στο Βυζαντινό Μουσείο έχουν ψηφιοποιηθεί και αποτελούν το «Εικονικό Μουσείο» μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Αναφερόμενος στη διαδικασία επαναπατρισμού εκκλησιαστικών αντικειμένων, επισημαίνει ότι είναι και πιο δύσκολη και πιο εύκολη σε σύγκριση με παλαιότερα. Όπως εξηγεί, η δυσκολία της διαδικασίας έγκειται στην παρέλευση μισού αιώνα από την τουρκική εισβολή του 1974, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται αντικείμενα στο προσκήνιο για διεκδίκηση όλο και πιο αραιά και να εμφανίζονται συχνότερα αντικείμενα από άλλες εμπόλεμες ζώνες, όπως τη Συρία. «Λένε συνήθως ότι σ' έναν πόλεμο το πρώτο θύμα είναι τα γυναικόπαιδα – και ο πολιτισμός μαζί, λέω εγώ», αναφέρει χαρακτηριστικά. «Όλοι θα πάνε να λεηλατήσουν μουσεία και χώρους λατρείας και, αφού τα κάνουν αυτά, θα κάνουν ανασκαφές σε αρχαιολογικούς χώρους για να ανακαλύψουν αντικείμενα και να τα πουλήσουν στην αγορά», προσθέτει.

Οι τρόποι επαναπατρισμού

Ο Επίσκοπος Νεαπόλεως Πορφύριος δηλώνει στο ΚΥΠΕ ότι υπάρχουν 3 τρόποι για να επιτευχθεί ο επαναπατρισμός αντικειμένων. Ο πρώτος τρόπος, όπως λέει, «είναι η προσπάθεια να πεισθεί ο κάτοχος, αφού ενημερωθεί ότι πρόκειται περί κλεμμένου αντικειμένου, να μας επιστραφεί δωρεάν. Έχουμε κάποιες επιτυχίες με αυτόν τον τρόπο, αλλά δεν είναι πολλά τα αντικείμενα», διευκρινίζει. Ο δεύτερος

τρόπος είναι η διεκδίκηση αντικειμένων που παρουσιάζονται σε οίκους δημοπρασίας σε περιπτώσεις όπου το κόστος ανάκτησης θα είναι μικρότερο από την καταγγελία στην Ιντερπόλ και την προσφυγή στα δικαστήρια. Με αυτόν τον τρόπο, «έχουμε πετύχει τον επαναπατρισμό περισσότερων αντικειμένων», σημειώνει. Ο τρίτος τρόπος είναι η καταγγελία στην Ιντερπόλ, η κατάσχεση του αντικειμένου και η προσφυγή στα δικαστήρια. Αυτός ο τρόπος αφορά σε περιπτώσεις αντικειμένων μεγάλης αξίας και χρησιμοποιείται όταν ο κάτοχος του αντικειμένου δεν πείθεται, συμπληρώνει.

Επισημαίνοντας ότι τα περισσότερα αντικείμενα ανακτήθηκαν μέσω της συμμετοχής σε δημοπρασίες, ο Επίσκοπος Νεαπόλεως διευκρινίζει ότι «τα οικονομικά μας μέσα δεν είναι απεριόριστα» και «μπορούμε να διεκδικήσουμε αντικείμενο μέχρι ένα βαθμό». «Εάν ξεφύγει η τιμή και πάει πολύ περισσότερο από την αξία (του αντικειμένου), δεν μπορούμε να ακολουθήσουμε και έτσι κάποτε έχουμε απώλειες», τονίζει.

Η αποκατάσταση και η ψηφιοποίηση των εκκλησιαστικών αντικειμένων

Τη διαδικασία συντήρησης και ψηφιοποίησης των επαναπατρισθέντων εκκλησιαστικών αντικειμένων περιγράφει στο ΚΥΠΕ ο Διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Δρ Ιωάννης Ηλιάδης.

Ο κ. Ηλιάδης αναφέρει ότι έχει ολοκληρωθεί η πρώτη φάση της ανακαίνισης του Μουσείου και ότι στο ισόγειο εκτίθενται αντικείμενα που ανήκουν στην περίοδο από τον 4ο αιώνα μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα. Στη δεύτερη φάση, όπως εξηγεί, θα αυξηθεί ο χώρος του Μουσείου και θα μειωθεί ο χώρος της Πινακοθήκης προκειμένου να εκτεθούν όλα τα επαναπατρισθέντα που ανήκουν στην περίοδο από τον 18ο αιώνα μέχρι και σήμερα, που είναι και αρκετά αντικείμενα.

Η συντήρηση των αντικειμένων ξεκίνησε το 2015, με την αίτηση που είχε υποβάλει η κυπριακή Κυβέρνηση στην Κυβέρνηση της Ελβετίας για να χρηματοδοτήσει 2 προγράμματα, λέει ο Διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου. Με αυτόν τον τρόπο, σημειώνει, έχουν συντηρηθεί τα ψηφιδωτά και οι τοιχογραφίες και έχουν κατασκευαστεί ειδικές βάσεις στήριξης, αποκτώντας έτσι έναν καινούργιο τρόπο έκθεσης. Αυτό, όπως εξηγεί, ισχύει για τα επαναπατρισθέντα αντικείμενα που προέρχονται από την εκκλησία της Παναγίας της Κανακαριάς στη Λυθράγκωμη, το παρεκκλήσι του Αντιφωνητή στην Καλογραία και το παρεκκλήσι του Αγίου Ευφημιανού στη Λύση.

Χάρη στη βοήθεια της ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία κάλυψε το 20% των εξόδων συντήρησης, σε αυτή τη διαδικασία συμμετείχαν, εκτός από το Βυζαντινό Μουσείο, και το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Ινστιτούτο Κύπρου, καθώς επίσης και ειδικοί από το Βυζαντινό Μουσείο της Αθήνας και από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (τέως ΤΕΙ Αθηνών), δηλώνει στο ΚΥΠΕ ο κ. Ηλιάδης.

Την ίδια ώρα, σημειώνει ότι τα αντικείμενα που εκτίθενται στο Μουσείο έχουν τοποθετηθεί με χρονολογική σειρά. «Με αυτόν τον τρόπο, το Βυζαντινό Μουσείο έχει εμπλουτισθεί για να μην είναι καθαρά ένα μουσείο εικόνων, αλλά είναι περισσότερο μουσείο βυζαντινής τέχνης, αφού περιλαμβάνει πλέον αντικείμενα όλων των περιόδων», εξηγεί.

«Εκτός από εικόνες, τοιχογραφίες και ψηφιδωτά, τα οποία γνωρίζει ο κόσμος, έχουν επαναπατρίσει και βιβλία και εσθήτες βιβλίων, τα οποία εκτίθενται στον χώρο του Μουσείου», αναφέρει, προσθέτοντας ότι θα ενταχθούν «κάποιες καινούργιες θεματικές, όπως η μονή του Αποστόλου Βαρνάβα», από την οποία «έχουμε διάφορες εικόνες που θα παρουσιάσουν το μνημείο».

Επιπλέον, ο Διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου διευκρινίζει ότι τα επαναπατρισθέντα εκκλησιαστικά αντικείμενα δεν εκτίθενται ξεχωριστά από τα υπόλοιπα, επειδή «θέλουμε να δείξουμε την Κύπρο ενωμένη και όχι μοιρασμένη». Παράλληλα, διευκρινίζει ότι αυτό που διαφοροποιεί τα επαναπατρισθέντα αντικείμενα από τα υπόλοιπα είναι ότι κάτω από κάθε επαναπατρισθέν αντικείμενο υπάρχει ένας πάγκος, όπου αναγράφεται η ιστορία και ο χώρος προέλευσής του, με σχετική σήμανση στον χάρτη της Κύπρου και φωτογραφικό υλικό. «Δίνουμε την ευκαιρία στον επισκέπτη να αντιληφθεί τι σημαίνει η κλοπή, η αρχαιοκαπηλία, ο τεμαχισμός και ο βανδαλισμός των εικόνων, οι δυσκολίες του επαναπατρισμού. Με αυτή την καινοτομία που κάναμε, νομίζω ότι είμαστε το πρώτο μουσείο στον κόσμο – απ' ό,τι γνωρίζω – το οποίο έχει αφιερώσει τόσο πολύ χώρο για να παρουσιάσει το θέμα της αρχαιοκαπηλίας», υπογραμμίζει.

«Στους χώρους του Μουσείου θα φιλοξενηθούν κάποιες από τις συναντήσεις της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους εκπροσώπους των διαφόρων χωρών, άρα θα έχουν την ευκαιρία να δουν και το θέμα της λεηλασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου και τις προσπάθειες που κάνουμε για να τη διασώσουμε», αναφέρει ο κ. Ηλιάδης, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι το Βυζαντινό Μουσείο «με το νέο του πρόσωπο γίνεται ακόμα πιο φιλικό προς τον επισκέπτη, αλλά τονίζει και περισσότερο την πολιτιστική διπλωματία που θέλουμε να έχουμε». Η πολιτιστική διπλωματία, όπως λέει, «είναι το μόνο μέσο το οποίο σήμερα μάς βοηθά να επαναπατρίσουμε και να δια φωτίσουμε για το πρόβλημα της Κύπρου, το οποίο έχει προκαλέσει και αυτή τη συνεχή ροή και κλοπή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς από τα κατεχόμενα».

Αναφερόμενος στην ψηφιοποίηση των επαναπατρισθέντων αντικειμένων, ο Ιωάννης Ηλιάδης αναφέρει ότι το Βυζαντινό Μουσείο διαθέτει συστήματα ψηφιοποίησης, χάρη σε ένα πρόγραμμα το οποίο τρέχει εδώ και πολλά χρόνια, κάνοντας λόγο για «τεράστιο όγκο υλικού». Σημειώνει ότι «έχουμε μεταβεί και στα κατεχόμενα και έχουμε ψηφιοποιήσει κάποιους ναούς», προσθέτοντας ότι «ανεβάσαμε και drones και δείχνουμε από ψηλά τα μνημεία και τη θέση τους».

Πηγή: ΚΥΠΕ